

ایران در دوران معاصر

امیرکبیر "شاعر چاپلوس" را اینگونه ادب کرد!

نویسنده: شمشاد امیری خراسانی
انتشار: ۱۲ مرداد ۱۳۹۴ ۲۰ دقیقه مطالعه

چکیده مقاله

برخلاف مخدومان سابق، امیر کبیر چنان برآشفته که در جا... میرزا حبیب الله شیرازی متخلص به قآانی از شاعران بزرگ دربار فتحعلیشاه و دربار محمدشاه با لقب «حسان‌العجم» و اوایل سلطنت ناصرالدین شاه بود. او شاید اولین شاعر ایرانی است که به زبان فرانسه تسلط داشت و در ریاضیات، کلام، حکمت و منطق نیز استادی مسلم به شمار می‌رفت. ۱۶۳ سال پیش از این او چکامه بلند و غزایی در مدح و ثنای امیر کبیر سروده و در وصف امیر، او را جانشین وزیر ظالم قبلی یعنی حاج میرزا آقاسی نامیده بود: «به جای ظالمی شقی، نشسته عالمی تقی»

برخلاف مخدومان سابق، امیر کبیر چنان برآشفته که در جا... میرزا حبیب الله شیرازی متخلص به قآانی از شاعران بزرگ دربار فتحعلیشاه و دربار محمدشاه با لقب «حسان‌العجم» و اوایل سلطنت ناصرالدین شاه بود. او شاید اولین شاعر ایرانی است که به زبان فرانسه تسلط داشت و در ریاضیات، کلام، حکمت و منطق نیز استادی مسلم به شمار می‌رفت. ۱۶۳ سال پیش از این او چکامه بلند و غزایی در مدح و ثنای امیر کبیر سروده و در وصف امیر، او را جانشین وزیر ظالم قبلی یعنی حاج میرزا آقاسی نامیده بود:

«به جای ظالمی شقی، نشسته عالمی تقی / که مؤمنان متقی کنند افتخارها.»

ولی برخلاف مخدومان سابق، امیر کبیر که نه خریدار الفاظ پر طمطراق و تهی از معنی بود و نه معتاد به تملق گویی‌های خادمان، چنان برآشفته که در جا مستمری وی را قطع کرد و گفت: تو که تا دیروز مدح میرزا آقاسی می‌گفتی و امروز که او نیست، ظالم شقی اش می‌خوانی و این بار مدح من می‌گویی! او حاجی میرزا آقاسی را پیشتر "قلب گیتی"، "انسان کامل" و "خواجه دو جهان" خوانده بود!

در پی قطع مقرری شاعر متملق، اعتضاد السلطنه وساطت کرد تا بلکه امیر کبیر او را ببخشد. امیرکبیر نیز از دیگر تخصص‌های قآانی جويا شد و وقتی دانست که او به زبان فرانسه تسلط دارد، برقراری حقوق قآانی را مشروط به ترجمه کتابی در زمینه فلاح (کشاورزی) از زبان فرانسه به زبان فارسی کرد. تاریخ گواهی می‌دهد قآانی، پس از مغضوب و معزول شدن امیر کبیر در اشعارش از او به "خصم خانگی" و «اهرمن خو و بد گوهر» یاد کرد.

ارجاع به این مقاله

شمشاد امیری خراسانی، «امیرکبیر "شاعر چاپلوس" را اینگونه ادب کرد!»، پارسیان دژ، ۱۳۹۴.

خواندن مقاله و پیوست‌های آن در وبسایت پارسیان دژ

نشانی ثابت این نسخه:

<https://www.parsiandej.ir/articles/1662/pdf/ک-اینگونه-ادب-امیرکبیر-شاعر-چاپلوس-را.pdf>

آخرین ویرایش مقاله: ۱۵ آبان ۱۳۹۹